

Franciszkańska
gazeta

numer 26 NARODZENIE PAŃSKIE 2017 r.

Z METROPOLITĄ GDAŃSKIM UCZCILIŚMY MATKĘ PANA

Mija już 71 lat od momentu, w którym o. Gerard Domka z pomocą sióstr franciszkanek Rodziny Maryi przywiózł z Wilna do Gdańska obraz Matki Bożej Miłosierdzia – wierną kopię obrazu Matki Bożej Ostrobramskiej. Odtąd obraz, umieszczony w kościele Świętej Anny (przy kościele Świętej Trójcy), cieszył się zawsze sporym kultem wiernych, zwłaszcza

tych przybyłych z terenów Wileńszczyzny. Tu uczynili swoją nową Ostrą Bramę, tu śpiewali swoje wileńskie pieśni, tu wreszcie tęsknili i wlewali swoje łzy. Niewielu już pozostało tych, którzy pamiętają tamte czasy. Przypominają je zapiski kronikarskie poczynione w gdańskim klasztorze. Przypominają też opowieści dzieci i wnuków Wygnańców z Ziemi Wileńskiej oraz pamiątki zawieszane w pobliżu Obrazu (dla wielu cudownego). Jedną jednak z najcenniejszych pamiątek pozostanie na zawsze korona utworzona z przetopionych rodzinnych klejnotów – pierścionków, obrączek, łańcuszków – przynoszonych przez setki wiernych – aby uczcić swoją Ostrobramską Matkę. Koronę na skronie Maryi nałożył uroczysto 13 listopada 2011 roku Metropolita Gdański Abp Sławoj Leszek Głódź w obecności tłumu wypełniającego

Pokój i Dobro!

KLASZTOR FRANCISZKANÓW

ul. Świętej Trójcy 4
80-822 GDAŃSK

tel. 058/ 320 79 80

www.gdansk.franciszkanie.pl

www.franciszkanie.pl

Franciszkanie
(OFMConv.)

TYTUŁ Kościołów: Świętej Trójcy i Świętej Anny
TYTUŁ Klasztoru: Świętej Trójcy

**SERDECZNIE ZAPRASZAMY
DO WSPÓLNEJ MODLITWY:**

Msze Św. w niedziele i uroczystości

7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 18.00

19.15 (akademicka od X do VI)

Msze Św. w dni powszednie

12.00, 18.00

**W każdą środę zapraszamy do wspólnej modlitwy
z Matką Bożą Miłosierdzia:**

15.00 wystawienie Najśw. Sakramentu, koronka
do Bożego Miłosierdzia, 17.30 Różaniec

18.00 Msza św. Nowennowa w intencjach poleconych
wcześniej w zakrystii, po Mszy św. modlitwy nowennowe
do MB Miłosierdzia,

20.45 Kompleta (modlitwa wieczorna Kościoła)

21.00 Apel Jasnogórski.

Grupy działające przy naszym środku duszpasterskim:

Franciszkański Zakon Świeckich (FzŚ)

odpowiedzialny o. Marek Kiedrowicz

Spotkania odbywają się w drugą niedzielę miesiąca po Mszy Św.
o godz. 10.30 i we wszystkie poniedziałki na Mszy Św. o godz. 18.00

Rycerstwo Niepokalanej MI odpowiedzialny o. Bogusław Brzozowski

Spotkania odbywają się w trzecią niedzielę miesiąca po Mszy Św.
o godz. 10.30 i pierwszą sobotę miesiąca na czuwaniu o godz. 18.00

Duszpasterstwo Akademickie odpowiedzialny o. Robert Zbierański

W niedzielę Eucharystia o godz. 19.15, ponadto w każdy piątek
o godz. 19.00 - katecheza i spotkanie w salce.

Żywy Różaniec odpowiedzialny o. Bogusław Brzozowski

Spotkania odbywają się w pierwszą niedzielę miesiąca
po Mszy Św. o godz. 10.30

Grupa Charytatywna „Betania”

spotkania odbywają się we wtorek w salce w godz. 11.00-14.00

Wspólnota Rodzin „Źródło Życia” odpowiedzialny o. Tomasz Jank

Spotkania całej wspólnoty odbywają się w czwartą niedzielę miesiąca.

Wspólnota Nowej Ewangelizacji „Kana” odpowiedzialny o. Marek Kiedrowicz

Spotkania odbywają się w każdy czwartek o godz. 19.00

Przyjmujemy na tzw. Msze św. gregoriańskie za zmarłych odprawiane
bez przerwy przez 30 dni. Intencje mszalne można zamawiać
przed i po każdej Mszy Św.

Konto na renowację Kościoła Świętej Trójcy:

10 1240 1268 1111 0000 1542 5283

Gazeta Franciszkańska

Przygotowali:
o. Tomasz Jank
Izabela Skrzypczak-Wylęzek

Adres:
ul. Św. Trójcy 4, 80-822 Gdańsk

numer dostępny na stronie klasztoru:
www.gdansk.franciszkanie.pl

Wydawca:
Klasztor OO. Franciszkanów
Gdańsk

Druk:
Plus Print
tel. 58 309 93 51
www.plusprint.pl

Z KRONIKI

A.D. 2017

**Od ukazania się nr 25 (Uroczystość Trójcy
Świętej)**

11 VI – Odpust Świętej Trójcy. Na zakończenie liturgii statuetkę-wyróżnienie – za szczególne zasługi dla kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku – otrzymał pan Janusz Karc. Po zakończonych ceremoniach liturgicznych jak co roku na dziedzińcu odbył się festyn. Był bigos franciszkański, ciasto, kawa i herbata, chleb ze smalcem. Była możliwość zostania patronem piszczałki oraz możliwość wkupienia własnej gwiazdki sklepiennej. Pojawił się nowy numer „Gazety Franciszkańskiej” oraz pierniki świętotrójcowe. Były także książki za złotówkę i wiele innych atrakcji, a co najważniejsze – byliśmy ze sobą razem...

11 VI – ostatni z wiosennych koncertów z cyklu ORGANYPŁUS+.

15 VI – wspólne z kościołem parafialnym uroczystości ku czci Bożego Ciała. W tym roku procesja eucharystyczna wyruszyła na ulice Starego Przedmieścia z kościoła św. Ap. Piotra i Pawła.

26 VI – do sanktuarium Matki Bożej w Gietrzwałdzie w 140 rocznicę objawień wyruszyła pielgrzymka (dwa autokary) pod przewodnictwem o. Bogusława Brzozowskiego.

08 VII – odbyło się spotkanie Rycerzy Niepokalanej z terenu Trójmiasta z o. Tomaszem Tęgowskim – prowincjalnym asystentem MI Polski Północnej.

26 VII – tzw. Mały Odpust – Uroczystość Świętej Anny – związany z naszym małym kościołem. Do udziału w uroczystościach zaprosiliśmy gdańskie Anny. Na Mszę św. o godz. 18.00 przybyło dwadzieścia imienniczek św. Anny. Było wspólne zdjęcie i poczęstunek na dziedzińcu.

27 VIII – w prezbiterium naszego kościoła została zaprezentowana wystawa prac dzieci z Sudanu. Prace przywiózł z Paryża dr Zygmunt Ostrowski długoletni emisariusz rządu francuskiego do opieki nad sierotami wojennymi w tym afrykańskim kraju.

8-17 IX - odbywa się w naszym kościele XII już edycja Festiwalu Goldbergowskiego.

04 X – Uroczystość Św. Ojca Franciszka. Na Mszy Św. o godz. 12.00 zostały po raz kolejny wręczone tzw. stypendia Św. Franciszka dla ośmiu uczniów Szkoły Podstawowej nr 67 w Gdańsku. Na stypendia zostały przeznaczone, jak co roku, ofiary złożone w naszym kościele podczas jałmużny postnej w Wielki Czwartek. Tego samego dnia Mszy Św. o godz. 18.00 tradycyjnie przewodniczyli oo. Dominikanie. Msze Św. celebrowaliśmy w Prezbiterium kościoła Świętej Trójcy przy ołtarzu Św. Franciszka.

11-15 X – w naszym kościele odbyła się kolejna edycja festiwalu muzycznego ORGANYPŁUS+.

13 X – komisja w składzie: o. dr Tomasz Jank, rektor kościoła Świętej Trójcy, przewodniczący komisji, dr hab. Andrzej Szadejko – koncertujący organista i wykładowca na gdańskiej Akademii Muzycznej, prof. Joachim Grubich - nestor polskiej organistyki, koncertujący organista z Krakowa, prof. dr Michael Kaufmann - organolog, szef europejskiego programu Orgel Expert z Würzburga, mgr Maria

KLASZTORNEJ

Zakrzewska – konserwator zabytków, oceniała efekty prac przeprowadzonych przy naszych organach w ramach drugiego etapu odbudowy instrumentu.

13 X – na wieczornym koncercie w ramach festiwalu ORGANy PLUS+ pojawił się i przemówił wiceminister kultury Jarosław Selin. W swoim wystąpieniu minister podkreślił znaczenie zaangażowania w odbudowę organów z kościoła Świętej Trójcy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ale co również miłe - zauważył i docenił znaczący wkład w to dzieło zwykłych obywateli.

07-15 XI – Kazania nowennowe przed Uroczystością Matki Bożej Miłosierdzia głosił o. Tomasz Jank gwardian i rektor kościoła. W tym roku myślą przewodnią kazań były objawienia maryjne w różnych częściach świata: w Fatimie, Lourdes, Gietrzwałdzie, Akito w Japonii, Kibeho w Rwandzie, a także objawienia ze Stanów Zjednoczonych i Egiptu. Wszystko to podyktowane stuleciem objawień w Fatimie.

15 XI – w wigilię Uroczystości Matki Bożej Miłosierdzia Mszy św. odpustowej o godz. 18.00 przewodniczył Metropolita Gdański abp Sławoj Leszek Głódź. Przed Mszą św. odśpiewaliśmy Akatyst – starożytny hymn ku czci Najświętszej Maryi Panny.

25 XI – Zaduszki Polskie zorganizowane przez o. Marka Kiedrowicza. W kaplicy Świętej Anny pieśni patriotyczne śpiewał i grał znany gdański bard Andrzej Kołakowski.

30 XI – w prezbiterium kościoła Świętej Trójcy Schola Gregoriana Gedanensis zaprezentowała "Chorał czasów zarazy" - chorałowe responsoria pochodzące z ksiąg liturgicznych kościoła Mariackiego. Koncert został przygotowany w ramach obchodów Roku Hansa Memlinga.

XI – zakończyły się prace budowlano-konserwatorskie przy północnej elewacji kościoła Świętej Trójcy jak również przy północnej ścianie kaplicy Świętej Anny.

XI – zostały zamontowane ostatnie piszczałki prospektowe w naszych wielkich organach z kościoła Świętej Trójcy.

XI – na wystawie Gdańsk Protestancki w Muzeum Narodowym (oddział Zielona Brama) zostały zaprezentowane eksponaty z naszego kościoła – barokowa chrzcielnica, kartusz trumienny z herbem rodzowym Hevelke oraz obiekty archeologiczne pozyskane w trakcie prac remontowo-restauratorskich przy grobowcach Hardersowi i Offenbergow.

1-2 XII – kolejny już raz odbyło się całodobowe czuwanie przed Najświętszym Sakramentem członków wspólnot działających przy naszym ośrodku duszpasterskim.

05 XII – odbyła się kolejna edycja spotkania ze Św. Mikołajem przy organach w kościele Świętej Trójcy. Na tegoroczne „Popiszczmy razem” przybyło kilkaset dzieci z gdańskich szkół i przedszkoli.

Wystawa prac dzieci - sierot wojennych z Sudanu

27 VIII – w prezbiterium naszego kościoła została zaprezentowana wystawa prac dzieci z Sudanu. Prace przywiózł z Paryża dr Zygmunt Ostrowski przybrany ojciec dwudziestu sześciu sierot wojennych, lekarz, dyplomata, mediator. Dzięki jego mediacjom udało się ocalić życie zakładników w jednym z ogarniętych rewoltą krajów afrykańskich. Ostrowski to społecznik niosący pomoc humanitarną dzieciom Afryki. Jest on także prezydentem Europejskiego Instytutu Badań nad rozwojem i Odżywianiem Dziecka. Biegłe włada siedmioma językami, w tym chińskim i arabskim. Prace, które przywiózł ze sobą to owoc jego poświęcenia i pracy z sierotami w Sudanie. Piękna wystawa, piękne prace – pełne kolorów i życia. Wchodzący do prezbiterium byli nimi wyraźnie oczarowani, ale zostali też ujęci niezwykłą osobowością dra Ostrowskiego. Na marginesie wypada zaznaczyć, że jego ojciec – przedwojenny gdańszczanin - jako pierwszy z Polaków został aresztowany nad ranem 1 września 1939 roku. Kilka miesięcy później stracono go w Sztutowie. 1 września tego roku stanęliśmy razem z panem Zygmuntem przy dawnej Victoria Schule (na ulicy Kładki niedaleko naszego kościoła), gdzie jego ojciec został osadzony i gdzie był maltretowany przez hitlerowców... Wzruszeniem nie było końca.

BOŻE CIAŁO 2017

Od prawie dwudziestu lat, wspólnie z wiernymi z kościoła parafialnego, w Uroczystość Bożego Ciała wyruszamy na ulice Starego Przedmieścia z Najświętszym Sakramentem. Wcześniej wierni z naszych kościołów uczestniczyli w procesji organizowanej na Starym Mieście, w obrębie kwartału pomiędzy kościołem Mariackim i kościołem Św. Brygidy. W tym roku procesja eucharystyczna rozpoczęła się w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła. To znaczy, że za rok pójdziemy z kościoła Świętej Trójcy. Znow przejdziemy wzdłuż ulic Świętej Trójcy i Rzeźnickiej, okrążymy Plac Wałowy wejdziemy na Żabi Kruk. To niezwykle wzruszające – Jezus wędrujący naszymi ulicami, tymi samymi, którymi zmierzamy do pracy, do szkoły, do sklepu...

TJ

Gdańskie Anny w kościele świętej Anny

26 VII
w tzw. Mały Odpust
– Uroczystość Świętej Anny
– związany z naszym
małym kościołem
w Gdańsku
zaprośmy do udziału
w uroczystościach
gdańskie Anny.
Na Mszę św. o godz. 18.00
przybyło dwadzieścia
imienniczek Świętej Anny
(przed rokiem
było ich jedenaście).
Było wspólne zdjęcie
i poczęstunek na
dziedzińcu.
Mamy nadzieję,
że spotkanie takie
wpisze się na stałe
w lipcowy odpust.

TJ

Foto: o. Marek Kiedrowicz

U MATKI BOŻEJ W GIETRZWAŁDZIE

Relacja z pielgrzymki do Gietrzwałdu

Wczesnym rankiem, w dniu 26 czerwca 2017 r., po błogosławieństwie udzielonym nam przez o. gwardiana Tomasza Jank, wyruszyliśmy spod Kościoła św. Trójcy na 1-dniową pielgrzymkę do Sanktuarium w Gietrzwałdzie. Jechaliśmy tam akurat w przeddzień 140 rocznicy objawień Matki Bożej w tym miejscu oraz 50 rocznicy ukoronowania Jej cudownego wizerunku koronami papieskimi.

Celem naszego pielgrzymowania było przygotowanie się do wrześniowego ponowienia aktu oddania narodu polskiego Niepokalanemu Sercu Maryi. W roku 100 rocznicy objawień fatimskich, Kościół w Polsce i cały naród pragnie odnowić przymierze z Bożą Rodzicielką, które zawarliśmy na czele z ks. prymasem kardynałem Augustem Hlondem w dniu 8 września 1948 r.

W podróży do Królowej Warmii towarzyszył nam śpiew godzinek i modlitwa różańcowa. W czasie odprawiania drogi krzyżowej na gietrzwałdzkich wzgórzach chroniliśmy się w sercu Maryi i Jezusa, oddając im naszą ojczyznę, wszystkie grzechy osobiste i wady narodowe, nasze rodziny i nas samych. W południe uczestniczyliśmy we Mszy św. w Bazylice Narodzenia Najświętszej Maryi Panny przed Jej i maleńkiego Jezusa wizerunkiem. Po posiłku spotkaliśmy się na adoracji Najświętszego Sakramentu w kaplicy Domu Pielgrzyma. Tam odmówiliśmy tajemnice światła różańca św., koronkę do Bożego Miłosierdzia i w sposób bardzo osobisty ponowiliśmy akt oddania się Niepokalanemu Sercu Maryi.

Czas płynął nieubłagania i już trzeba było opuścić to szczególne dla Polaków i błogosławione przez Niebo miejsce. Myślę, że wielu z nas wracało do domu z postanowieniem i pragnieniem, żeby wrócić tam znowu.

Ewa Rączka

Foto: Ewa Rączka

W 140 rocznicę objawień do sanktuarium Matki Bożej w Gietrzwałdzie wyruszyła pielgrzymka (26 czerwca) pod przewodnictwem o. Bogusława Brzozowskiego i pani Ewy Rączki z naszej wspólnoty ewangelizacyjnej „Kana”. W sumie w podróż wybrało się prawie 100 osób. Uczestniczyli w Eucharystii, przemierzali dróżki, odprawili Drogę Krzyżową, zacerpnęli wody ze źródła. Był śpiew i wspólne dzielenie czasu oraz Bożych doświadczeń...

W roku 2009 pracom konserwatorskim poddana została elewacja zachodnia kaplicy wraz z przepięknym, gotyckim szczytem. Prace te prowadzono dzięki dotacji pozyskanej z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W roku ubiegłym (2016), dzięki wsparciu Miasta Gdańsk, przeprowadzono kompleksowe prace konserwatorskie przy elewacji południowej kaplicy.

Kaplica Świętej Anny, w której znajduje się koronowany obraz Matki Bożej Miłosierdzia, została wybudowana na przełomie XV i XVI w., prawdopodobnie na specjalne życzenie samego króla Kazimierza Jagiellończyka dla mieszkańców tu Polaków. Jest ona częścią zabytkowego kompleksu franciszkańskiego, na który ponadto składają się: kościół p.w. Świętej Trójcy z prezbiterium zwanym kościołem Wieczerzy Pańskiej, zakrystia i poklasztorne założenie, w którym znajduje się obecnie Muzeum Narodowe. Do kaplicy przylegają, od strony dziedzińca, dwie kruchty i niewielka przybudówka /obecnie magazyn/, usytuowana między kruchta wschodnią a zachodnią ścianą korpusu kościoła. Wszystkie te przybudówki powstały dużo później niż kaplica, dekoracyjny detal kruchty wschodniej datuje ją na początek XX wieku, przybudówka wykonana z żółtej cegły holenderki mogła powstać w wieku XVIII.

Gotycka kaplica Świętej Anny, to budynek murowany w technologii tradycyjnej z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie wapiennej. Na ścianie północnej znajdują się trzy okna zwieńczonych ostrym łukiem, dzielone dwoma rzędami laskowań zakończonymi prosto - bez maswerków. Powierzchnie tynkowane znajdują się w rozglifieniu okien zewnętrznych i w podokiennych blendach zamkniętych tynkowanymi parapetami. W przyziemiu znajduje się również niewielki tynkowany cokół, na którym widoczna jest warstwa izolacji z lepiku. Stan techniczny tynków był bardzo zły i w znacznym stopniu kwalifikowały się one do wymiany. Wątek ceglany również znajdował się w nienajlepszej

kondycji. Ubytki w kształtkach ceramicznych występowały na całej powierzchni ściany. Duże ubytki widoczne były w przyziemiu elewacji. Na powierzchni ściany ceglanej widoczne były nawarstwienia szare i czarne, miejscami szczelne i grube, oraz wtórne, cementowe uzupełnienia w obrębie cegieł i spoin. Spoina podobnie jak cegła pokryta była grubymi, ciemnymi nawarstwieniami. Na licu ceglanym widoczne były złuszczenia wierzchniej warstwy cegieł wraz ze szczelnymi warstwami nawarstwień – zwłaszcza w części cokołowej ściany, odsłonięta struktura cegieł pudrowała się.

Celem prowadzonych prac było przywrócenie elewacjom, przybudówkom, oknom i murowi granicznemu pełnej wartości technicznej z jednoczesnym zachowaniem ich walorów estetycznych i historycznych do czego zobowiązuje Inwestora wpis do Rejestru Zabytków. Prace prowadzono tak by nie zatrzeć historii przekształceń jakim ulegał obiekt na przestrzeni prawie pięciuset lat.

Prace konserwatorskie przeprowadzone na elewacji północnej kaplicy i na wszystkich elewacjach późniejszych przybudówek, miały na celu powstrzymanie destrukcji oraz oczyszczenie i zabezpieczenie osłabionej struktury cegły. Pracom konserwatorskim zostały poddane również okna wraz z laskowaniem.

Podobne zniszczenia zaobserwowano w poddanej również w tym roku zabiegom konserwatorskim północnej ścianie korpusu głównego kościoła Świętej Trójcy. Zwłaszcza silnie zniszczona była górna część elewacji. Tam prace konserwatorskiej było naprawdę sporo, a odpadające wcześniej fragmenty cegieł zagrażały przechodniom. Prace wykonano z dobrą znajomością rzemiosła oraz z należytą starannością.

Maria Zakrzewska

RENOWACJE 2017

W roku 2017 m.in.:

- zakończyliśmy odbudowę kolejnej części instrumentu organowego – część pedałową złożoną z pięciu głosów (dotacja MKiDN w ramach II etapu odbudowy na lata 2016-2017, ze środków Funduszu Promocji Kultury w ramach programu operacyjnego: Rozwój infrastruktury kultury, priorytet: Infrastruktura kultury);
- przeprowadziliśmy kompleksowy remont elewacji północnej kościoła Świętej Trójcy (dotacja MKiDN w ramach programu operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe”, priorytet 1: „Ochrona Zabytków”);
- przeprowadziliśmy renowację elewacji północnej kościoła Świętej Anny wraz z oknami, przybudówkami i murem granicznym (dotacja Gminy Miasta Gdańsk);
- przeprowadziliśmy konserwację mechanizmu zegara wieżowego wraz z odbudową jednej tarczy (mechanizm ustawiony przy wejściu do zakrystii) – przy wydatnej pomocy firmy ENERGA;
- dokończyliśmy remont zakrystii;

Do każdego z tych zadań potrzeba było tzw. wkładu własnego - w minionym roku było to ok. 120 tys. złotych!!! (bez darowizn na organy). Stąd jesteśmy wdzięczni za każdy grosz przeznaczony na wyżej wskazany cel.

W roku 2018 pragniemy m.in.:

- dokończyć odbudowę barokowych organów z kościoła Świętej Trójcy;
- przeprowadzić konserwację i remont elewacji wschodniej wraz z wieżą kościoła Świętej Trójcy;
- odbudować pozostałe cztery tarcze i napęd zegara wieżowego.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

dziedziny
Stowarzyszenie Miłośników
Kultury i Dziedzictwa

Nie ukrywamy, że sukces, tak jak w mijającym roku zależy od Bożego Błogosławieństwa oraz hojności wielu Ludzi Dobrej Woli! Stąd nasza wyciągnięta franciszkańska dłoń z prośbą o pomoc....

Będziemy wdzięczni za każdy grosz przeznaczony na wyżej wskazany cel. Dziękujemy też Wszystkim, którzy składają swoje ofiary na utrzymanie kościoła i klasztoru, w tym na energię elektryczną i ogrzewanie kaplicy Św. Anny...

Dziękujemy wszystkim,
którzy troszczą się razem z nami
o dziedzictwo ludzkiego ducha,
historii i kultury, jakim jest
zespół franciszkańskich zabytków
Świętej Trójcy w Gdańsku

-konto na rzecz renowacji i remontów kościoła Świętej Trójcy:
10 1240 1268 1111 0000 1542 5283

konto na rzecz odbudowy organów z kościoła Świętej Trójcy:
06 1240 1268 1111 0010 1470 9558

konto na rzecz utrzymania kościoła i klasztoru:
54 1240 1268 1111 0000 1542 5267

Klasztor OO. Franciszkanów

ul. Świętej Trójcy 4, 80-822 Gdańsk

tel. +48 606 231 933 (gwardian klasztoru i rektor kościoła o. Tomasz Jank)

DZWON Z KOŚCIOŁA ŚWIĘTEJ ANNY

Mało kto go zauważa, a to cenny zabytek wykonany w gdańskim warsztacie Jana Anthony. Wisi sobie w tym samym miejscu od 1745 roku (być może wcześniej dzwon był umieszczony w drewnianej dzwonnicy, która wznosiła się na styku kościoła Świętej Anny i kościoła Świętej Trójcy - tam gdzie dziś znajduje się mały budynek gospodarczy). Nawet II wojna światowa, która obróciła Gdańsk w ruinę nic mu nie zrobiła. Zawieszony w zwieńczeniu facjatki transportowej usytuowanej na dachu kościoła Świętej Anny jest wymownym świadectwem działalności polskiej gminy luterańskiej, która dokładnie od roku 1709 działała, niezależnie od gminy kościoła Świętej Trójcy, obsługując duszpastersko wiernych, którzy posługiwali się mową polską. Przy okazji konserwacji północnej elewacji kaplicy sprawdziliśmy zawiesie dzwonu ozdobione zawiniętymi okuciami przymocowanymi do oryginalnego jarzma, zabezpieczając je antykorozyjnie. Ale co najważniejsze – mogliśmy z bliska zobaczyć to чудо...

Warto przy okazji przypomnieć, że kaplica (kościół) Świętej Anny należy do najwspanialszych zabytków polskiej architektury późnego gotyku. Urodę swą zawdzięcza wyjątkowym na gruncie gdańskim sklepieniom gwiazdzisto-sieczowym o niezwykle przerysowanym rysunku żeber oraz dzięki wspaniałemu szczytowi zachodniemu. Na terenie Gdańska znajduje się niewiele zabytków tak bardzo polskich. Kościół wybudowano prawdopodobnie na specjalne życzenie króla dla mieszkających w tej części Gdańska Polaków. Był czas, kiedy świątynię tak licznie nawiedzano, że nie tylko ona sama była mocno przepełniona, ale często i cały dziedziniec ledwie wystarczał, aby

pomieścić zgromadzonych. Do roku 1709 dobrami kaplicy zarządzali rektorzy kościoła Świętej Trójcy. Jednakże odtąd, poprzez ustanowienie odrębnego, polskiego kaznodziei, kościół uzyskał pełną niezależność. Pierwszym takim zarządcą został Andrzej Waszetta. Jednakże postępujący szybko proces germanizacji miasta sprawił, że w latach trzydziestych XIX wieku gminę polską przy kościele tworzyło zaledwie 5-6 osób. Nawet tak znakomita postać jak Krzysztof Celestyn Mrongowiusz, słynny nauczyciel i kaznodzieja, autor gramatyki języka polskiego nie był w stanie zaradzić powolnemu rozpadowi gminy. W 1871 r. zmarł ostatni polski kaznodzieja Teodor Mill. Polską gminę ostatecznie rozwiązano 24 czerwca 1876 r., a świątynia ponownie przeszła pod zarządek kościoła Świętej Trójcy.

o. Tomasz Jank

wielką halę kościoła Świętej Trójcy. W tym roku Metropolita był z nami ponownie. Razem z gdańskim Pasterzem wsłuchiwalismy się w piękno *Akatystu* – starożytnej pieśni ku czci Najświętszej Maryi Panny, dziękowalismy za miniony czas, prosilismy o Jej wstawiennictwo, wpatrywalismy się w Jej zadumane oblicze.

Dziś do kaplicy przychodzą nowi wierni. Znajdują tu swój duchowy dom. Modlą się, spotykają się w grupach duszpasterskich, albo tak po prostu przychodzą na Msze święte lub adorują Najświętszy Sakrament. Są też tacy, którzy tu chcą się związać ze sobą na całe życie, lub chcą właśnie tu ochrzcić swoje potomstwo. My – franciszkanie, kustosze tego miejsca prosimy, aby błogosławiła każdemu. Miejsce to zawsze otwarte...

o. Tomasz

Błogosławiona między niewiastami,
Panno, co w Ostrej świecisz jasno Bramie,
Ty jesteś dla nas Matką Miłosierdzia,
W której na zawsze Miłość zamieszkała.
Głowę Twą wieńczy światło gwiazd dwunastu,
Ściele się księżyc pod Twój Obraz święty,
Ręce złożyłaś pełna zadumania,
W sercu piastując Bożą tajemnicę.
Wspomnij, Maryjo, na samotność własną,
Duszę przeszytą mieczem przepowiedni,
Kiedy pod krzyżem stałaś pełna bólu,
Syn zaś umierał dla zbawienia świata.
Zejdź, Miłosierna, z wysokiego tronu,
Który się wznosi nad pielgrzymią drogą;
Użał się nędzy i niedoli naszej,
Obu narodom daj braterską jedność.
Prowadź nas, Pani, do Twojego Syna,
Naucz Mu służyć wiernie aż do końca;
Jemu i Ojcu z Duchem pocieszenia
Chwała niech będzie teraz i na wieki.
Amen.

JAK POKOCHAĆ
WŁASNE ŻYCIE?
REKOLEKCJE DLA
RODZIN
Z NASZEJ GDAŃSKIEJ
Wspólnoty
„Źródło Życia”

BACHLEDÓWKA 2017

REKOLEKCJE DLA RODZIN

Z PIERWSZEGO DNIA REKOLEKCJI...

Pokój i dobro,
Dzisiejszy dzień był piękny – ciepły i słoneczny. Wyraźnie było widać góry, dookoła zielona łąka, za nią świerki. I lekki wiatr. Piękno odkryte przed nami. Na dobry początek dzień zaczęliśmy jutrznią.

Dzisiejszy temat: **Wprowadzenie: Stracić, żeby zyskać** (kto chce zachować swoje życie straci je... kto straci ten zyska na życie wieczne...)

Stare i nowe niezaleczone (moje) rany...
(chwila dla mnie i dla Jezusa...)

...w Jego ranach jest nasze uzdrowienie...
Jż 53,5

A oto garść myśli, którymi dzielił się z nami Ojciec: Świat mówi, że ja mam być szczęśliwy, zachęca nas do skupienia na własnym życiu. Ważny jestem ja, to co moje, własne... Świat

zachęca, żeby życie było jedną wielką przyjemnością, ale jeżeli człowiek będzie zmierzał do realizacji własnego szczęścia, to wszystko, co pojawi się na drodze do jego osiągnięcia będzie przeszkodą, czymś niechcianym. Mogą to być ludzie, dzieci... Wszystko będzie wzbudzało niezadowolenie. Jest to skaza grzechu pierworodnego – egoizm pierwotny. Jeżeli nie poddamy tego formacji, będziemy zmierzać do pustki. W świecie obowiązuje nurt neoliberalny, zapatrzenie w siebie, realizowanie własnych ambicji, celów, odcinanie się od tego, co jest trudne, wymagające poświęcenia, niewygodne. Życie ma być zabawą. Brak odpowiedzialności za innych, za rodzinę. Obowiązująca kultura – unikanie budowania trwałych relacji, bo kiedy pojawia się trudność, to lepiej kończyć relację niż o nią walczyć. To prowadzi do splotenia relacji i powierzchownego życia. Życie na płyciźnie. Bycie tylko „na dobre”, za bycie „na złe” już dziękujemy.

Tymczasem wiara, nadzieja i miłość są fundamentem szczęścia. I to, co ważne to pytanie: Jak pokochać własne życie, żeby innym je dać?

To tylko namiastka tego, co Ojciec mówił, to, co w sposób „nieuczestny” zapamiętałam, wzięłam dla siebie, bo wpisuje się w pytania, które sama sobie ostatnio stawiam: tyle mam i czy to wszystko jest tylko dla mnie? Przecież wszystko, co mam, nie ode mnie pochodzi, a obok są tacy, którzy nie mają nawet dachu nad głową. „Ci, którym dano są posłani do tych, którym nic nie dano” – znowu z komentarza do ewangelii z 27 lipca. I dzwoni mi w uszach *List do ludożerców* Tadeusza Różewicza. Po katechezie dzielenie w grupkach, na łące z widocznymi górami w tle...

O 12.30 Eucharystia. A podczas niej pięknie przystrojony ołtarz i śpiew diakoni muzycznej, i debiut po prostu wybitnie zrobionych śpiewników wspólnoty Źródło Życia!

Jak pokochać własne życie,
 żeby innym je dać?
 Tak właśnie brzmiał temat
 naszych rekolekcji.
 Za patrona
 tegorocznych rekolekcji
 przyjęliśmy Świętego
 Maksymiliana Kolbe.
 W sumie,
 od 4 do 11 sierpnia,
 w „Bachledówce”,
 w domu rekolekcyjnym
 u Paulinów niedaleko
 Zakopanego było nas ponad
 60 osób – 13 rodzin
 plus opiekunowie do dzieci.
 Piękny Boży czas modlitwy,
 świadectw, dzielenia,
 adoracji, wspólnych
 wędrówek i zabawy.
 Teraz czeka nas kolejny
 formacyjny rok...

A po obiadku czas na relaks i większość gdzieś „wymiotło”.
 W pobliżu jest hotel, a w nim basen, więc trudno nie zażyć
 relaksu. Poza tym czas na niespieszne rozmowy, picie kawy
 wciąż z wyraźnymi górami w tle. Cieszę się, że tutaj wróciliśmy,
 choć droga długa i trudna, szczególnie dla rodzin z małymi
 dziećmi - już słyszałam, że warto było.
 Były jeszcze dzielenia małżeństw, które jak powiedział Ojciec,
 wprowadziły nas trochę w jutrzejszy temat: A miało być tak
 pięknie... (co mnie boli i co mnie cieszy najbardziej
 w małżeństwie?) żale i radości...
 Gdziekolwiek jesteście – pomódlcie się z nami...
 Z Panem Bogiem!

Sylwia

List do Ludoźerców

...kochani ludożercy
 nie mówcie odwrócenii tyłem:
 ja mnie mój moje
 mój żołądek mój włos
 mój odcisk moje spodnie
 moja żona moje dzieci
 moje zdanie

Kochani ludożercy
 Nie zjadajmy się Dobrze
 bo nie zmartwychwstaniemy
 Naprawdę

Tadeusz Różewicz

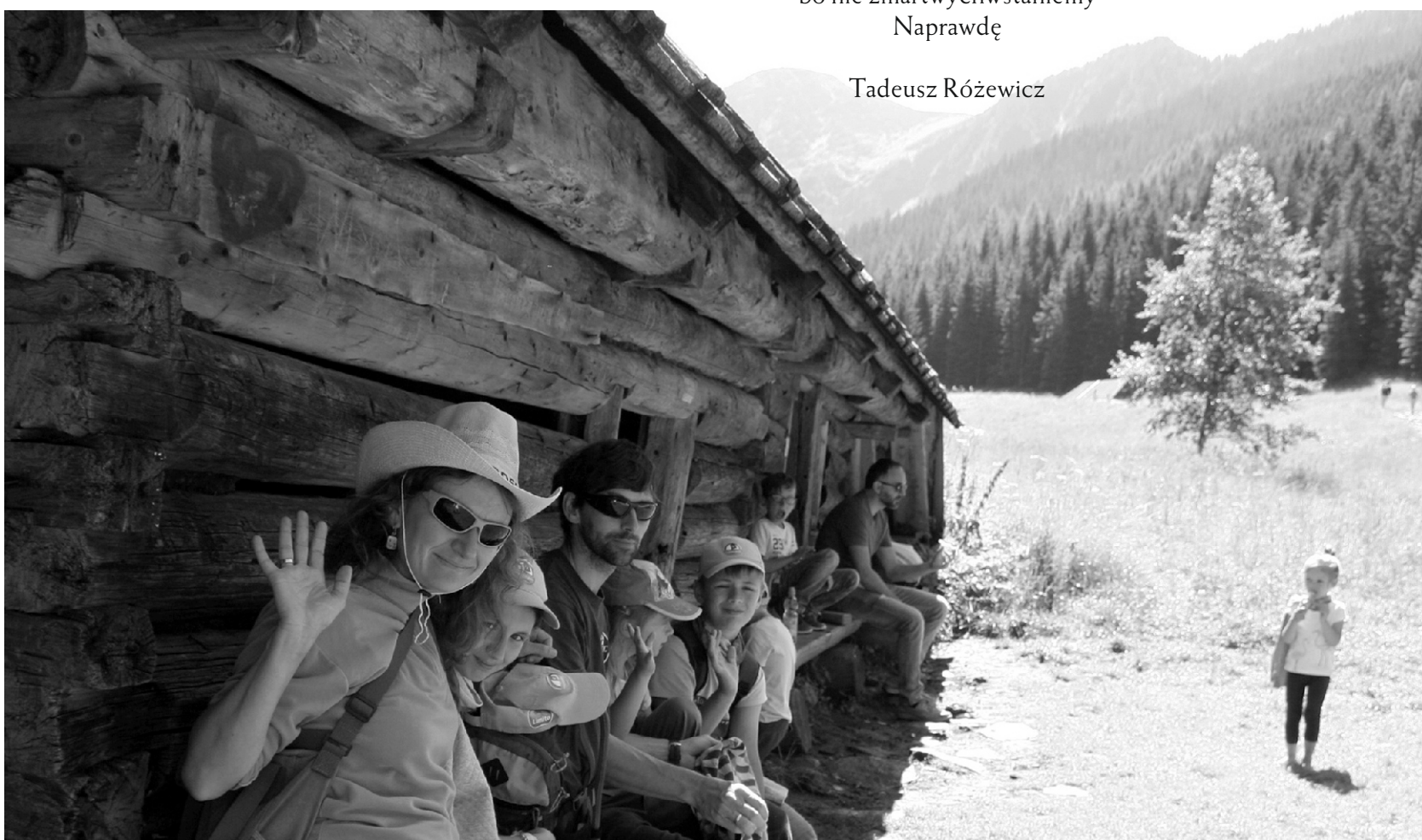

Foto: Róża Kamola

MUZYCZNA JESIEŃ 2017 W KOŚCIELE ŚWIĘTEJ TRÓJCY

W dniach 8-17 września, w murach naszego franciszkańskiego zespołu kościelnego Świętej Trójcy w Gdańsku odbyła się już XII edycja coraz popularniejszego festiwalu związanego z muzyką dawną – Festiwalu Goldbergowskiego. Śmiało można powiedzieć, że od samego początku Alina Ratkowska (pomysłodawca i dyrektor festiwalu) dba o różnorodność i najwyższy poziom opracowań muzycznych, zapraszając wybitnych wykonawców z różnych stron świata. Festiwal jest już dobrze rozpoznawalnym, stałym elementem wpisanym w muzyczne kalendarium Gdańska. Jego nazwa pochodzi od gdańskiego muzyka, klawesynisty i kompozytora, żyjącego w epoce baroku – Johanna Gottlieba Goldberga (1727-1756), kojarzonego najczęściej z *Wariacjami goldbergowskimi* Johanna Sebastiana Bacha.

W tegorocznej edycji festiwalu wystąpili: zespół La Cetra (Szwajcaria) ze znakomitą wokalistką Robertą Invernizzi (Włochy), zespół Tiburtina Ensemble (Czechy), klawesynista Robert Hill (USA), zespół Georgian Sinfonietta Tblisi (Gruzja) z dyrygentką Aliną Ratkowską, zespół Goldberg Vocal Ensemble (Gdańsk) wraz z Andrzejem Szadejko dyrygentem, a z nimi wokaliści Marie Smolka (Niemcy), Bettina Ranch (Niemcy), Marek Rzepka (Niemcy). W ramach festiwalu można też było zobaczyć spektakl Adama Walnego (Polska) poświęcony „Wariacjom Goldbergowskim”. Najlepszą recenzją festiwalu jest rosnąca z roku na rok frekwencja melomanów, których coraz trudniej pomieścić w prezbiterium naszego kościoła.

Tuż przed połową października Andrzej Szadejko (organista, wykładowca na gdańskiej Akademii Muzycznej, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Kościoła Świętej Trójcy „Dziedziniac”, pełniący nadzór nad odbudową organów z kościoła Świętej Trójcy) uraczył nas kolejną edycją festiwalu Organy+. W kościele Świętej Trójcy pojawili się wybitni muzycy ze Szwajcarii, Finlandii, Holandii i oczywiście z Polski. Było czego posłuchać...

TJ

XII Festiwal Goldbergowski w dniach 8-17 września 2017

8.09

Maliconia Veneziana

La Cetra (Szwajcaria)

Roberta Invernizzi sopran (Włochy)

9.09

Corona Spinea

Tiburtina Ensemble (Czechy)

10.09

Spektakl poświęcony „Wariacjom
Goldbergowskim”

Teatr Adama Walnego (Polska)

15.09

Goldberg Variations

Robert Hill - klawesyn (USA)

16.09

Johann Gottlieb Goldberg - Kantaty

Georgian Sinfonietta Tblisi (Gruzja)

Goldberg Vocal Ensemble

17.09

Johann Jeremias du Grain - Kantaty

Godberg Baroque Ensemble

Andrzej Szadejko dyrygent

Marie Smolka sopran (Niemcy)

Bettina Ranch alt (Niemcy)

Marek Rzepka bas (Niemcy)

Festiwal ORGANy PLUS+

11.10

+ Monteverdi

Non Teme Durezza, Non Sfugge Asprezza

Mauricio Croci (Szwajcaria) klawesyn, organy

12.10

+ Impro

The craft of improvisation

Sietze de Vries (Holandia) organy

Eran Wejzenblum (Holandia) flety proste

13.10

+ Traverso

Rund um Bach I

Markus Schwenkreis (Szwajcaria) organy

Liane Ehlich (Szwajcaria) flet traverso

Renate Sudhaus (Szwajcaria) flet traverso

14.10

+ Skrzypce

Wokół Bacha II

Maija Lehtonen (Finlandia) organy

Manfred Grässbeck (Finlandia) skrzypce

15.10

+ Ensemble

Gdańskie koncerty

Alina Ratkowska klawesyn

Goldberg Baroque Ensemble

Andrzej Szadejko organy

POPISZCZMY RAZEM A.D. 2017

Po raz kolejny do naszego kościoła zawiątał Święty Mikołaj. Kolejny też raz kilkaset dzieci z gdańskich szkół i przedszkoli przybyło do Świętej Trójcy. Był nieopisany harmider, kręcące się gwiazdy na organach, piszczenie na słodkich gwizdkach i radosne okrzyki witające zanego gościa. Dzieci sprawdzały, czy Mikołaj ma na pewno prawdziwą brodę! Spotkanie przed laty pomyślane zostało jako element edukacyjny dla dzieci przy odbudowujących się organach (pomysłodawcą spotkania był Janusz Karc – laureat wyróżnienia *Pro Trinitate*) i od samego początku skutecznie prowadzi je Andrzej Szadejko (muzykujący organista, wykładowca na Akademii Muzycznej, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Kościoła Świętej Trójcy „Dziedziniec”). W tym roku pan Andrzej demonstrował dzieciom na organach odgłosy ptaków. Dzieci miały zgadywać – jakie ptaki wydają takie dźwięki. Niezła zabawa! Spotkanie ze Świętym Mikołajem zorganizowali członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Kościoła Świętej Trójcy „Dziedziniec” oraz gdańscy franciszkanie przy wsparciu studentów ze wspólnoty „San Damiano” wraz z ich duszpasterzem o. Robertem Zbierańskim. Pojawiły się także dzieci ze szkoły „Lokomotywa” z Sopotu z panią Marzeną. Ci ostatni budowali atmosferę spotkania pięknym śpiewem. Uroku całości dodał niestrudzony pomocnik Mikołaja – Marcin...

Miejmy nadzieję, że i za rok – *Popiszczmy Razem!!!*
Oczywiście ze Świętym Mikołajem!

o. Tomasz

... i zagrają **ORGANY**

Z serca dziękujemy Wszystkim, którzy w minionym roku wpłacili na konto Stowarzyszenia przyjaciół Świętej Trójcy „Dziedzinec” 1% od podatku - **NARZECZ ODBUDOWY MANIERYSTYCZNO-BAROKOWYCH ORGANÓW** Martena Friese z kościoła Świętej Trójcy w Gdańsku. W ciągu kilku ostatnich lat uzbieraliśmy w ten sposób ponad 140 tys. zł. To spory wkład w odbudowę tak cennego zabytku. To również spora suma dołożona do tzw. wkładu własnego do projektu. **Budowę organów oraz rozliczenie za przeprowadzone prace pragniemy zakończyć w roku 2018 (brakuje nam jeszcze ok. 200 tys. zł).**

Jeśli zatem uznacie Państwo, że warto jeszcze zaangażować się w projekt, to można:

- złożyć swoją ofiarę na ten cel;
- zostać Patronem konkretnej piszczałki;
- wpłacić 1% od podatku (wówczas na formularzu PIT należy wpisać nazwę – **Stowarzyszenie Przyjaciół Świętej Trójcy „Dziedzinec”**, podać nr KRS – **0000276836** oraz kwotę, którą chcemy przekazać. Warto też zaznaczyć, że imię i nazwisko Ofiarodawcy może zostać ujawnione Beneficjentowi – w ten sposób będziemy mogli za Dar podziękować imiennie).
Więcej o naszych organach na stronie:

www.organy.gda.pl

Już widać koniec! Właśnie zakończyliśmy drugi etap odbudowy instrumentu. Niewielu już pamięta stan sprzed 2008 roku, kiedy to mieliśmy skrzynie i worki pełne fragmentów i fragmencików pochodzących z prospektów i szaf naszych organów. Prace renowacyjne i rekonstrukcyjne przy ocalałej substancji zabytkowej trwały aż po rok 2015. Dwa lata wcześniej rozpoczęliśmy odbudowę samego instrumentu. Całość tych prac (przy renowacji i budowie instrumentu) pochłonęła dotąd ponad 7 mln złotych. To spory wydatek. Na szczęście dzięki życzliwości Władz Miasta Gdańska, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz wielu innych instytucji, a także setek indywidualnych Darczyńców udało się tego dokonać. Stąd już dziś możemy z dumą poinformować, że poświęcenie i inauguracja instrumentu staje się faktem. Uroczystości planujemy na 3 czerwca 2018 roku. Wówczas będziemy też obchodzili dokładnie 400-lecie budowy naszego instrumentu. To piękna okazja aby wszystko szczęśliwie doprowadzić do końca. Potrzeba jeszcze trochę cierpliwości i wyętej pracy firmy organmistrzowskiej pana Wegscheidera w jego warsztacie w Dreźnie i u nas na miejscu, w kościele Świętej Trójcy. Prace będą prowadzone już tylko w obrębie szafy głównej. Warto przy okazji zauważyć, że z zewnątrz już wszystko gotowe – w połowie listopada zamontowano ostatnie piszczałki prospektowe. A zatem można powiedzieć, że teraz już tylko instrument pęcznieje i pięknieje od wewnątrz i jak mówi nadzorujący prace Andrzej Szadejko - *wszystko to przypomina pracę zegarmistrza, który z tysięcy drobnych części buduje coś, co za chwilę musi niezawodnie działać, a w przypadku organów oprócz technicznej precyzji dochodzi jeszcze wymagający element artystyczny – na końcu musi powstać nie tylko sprawnie działające urządzenie, ale przede wszystkim urzekający brzmieniem instrument muzyczny.* Ostatnia faza budowy poszczególnych sekcji organowych to strojenie i intonacja, najbardziej nieprzewidywalny ze wszystkich okres prac organmistrzowskich, który wymaga czasu i cierpliwości. Czas ten właśnie nadchodzi.

o. Tomasz Jank

konto na rzecz odbudowy organów
z kościoła Świętej Trójcy:

06 1240 1268 1111 0010 1470 9558

Klasztor Franciszkanów,
ul. Świętej Trójcy 4,
80-822 Gdańsk

tel. +48 606 231 933

(gwardian klasztoru i rektor kościoła o. Tomasz Jank)

POŚWIĘCENIE ORAZ INAUGURACJĘ
W PEŁNI ODBUDOWANYCH ORGANÓW
PLANUJEMY NA DZIEŃ
3 CZERWCA 2018 ROKU

